

EU

mies

award

19

EUROPEAN UNION PRIZE FOR
CONTEMPORARY ARCHITECTURE

MIES VAN DER ROHE
AWARD

Pravila nagrađivanja

Pravila nagrađivanja u oblasti arhitekture

Evropski prostor se sastoji od spoja prirodnih i kulturnih, vernakularnih i kanonskih, tradicionalnih i artificijelnih elemenata. Savremena arhitektura mora da poprimi tu dvoznačnost, da je projektuje ka budućnosti i da prirodno trošenje kojem su forme podložne, nadoknadi simetričnim procesom inovacije; procesom vođenim radovima koji uvode u arhitektonsku tradiciju i koji daju svoj doprinos novim kretanjima ili dodatnim vrednostima koje se mogu isključivo okvalifikovati kao umetničke.

Svrha nagrade je da otkrije i istakne takve radove - koje Paviljon Mies van der Rohe u Barseloni direktno simbolizuje - i čiji inovativni karakter predstavlja orijentir, pa čak i manifest. Upravo zbog toga će žiri predstavljati institucije koje učestvuju, odražavajući pritom kulturna stremljenja koja nagradi daju simboličku i pedagošku vrednost.

Nagrada osvetljava domete ostvarenja evropskih arhitekata u razvoju novih koncepata i tehnologija, dok građanima i javnim institucijama pruža priliku da bolje shvate značaj arhitekture u izgradnji održivih gradova i zajednica u kojima suštinska povezanost između kvaliteta života i kvaliteta životne sredine predstavlja glavni prioritet.

Na taj način, nagrada ima za cilj da postane platforma za istraživanje, razvoj i primenu održivih arhitektonskih praksi koje će negativan uticaj izgradnje na životnu sredinu svesti na minimum i ujedno promovisati društvenu, kulturnu i ekonomsku korist od održivog rasta.

Evropa je satkana od sve većeg broja zajedničkih elemenata. Ipak, lokalne tradicije, istorije, jezici, predeli i urbani konteksti i dalje karakterišu njen bogat i složen identitet. Nagrada teži da slavi različitost evropskog arhitektonskog izraza, naglašavajući ulogu arhitekture kao osnove za razmenu ideja, ali i kao objedinjujućeg elementa koji definiše zajedničku evropsku kulturu podsticanjem naručivanja dela iz drugih zemalja; nagrada podržava arhitekta u usponu da razvijaju karijere i neguje odgovornost kod klijenata - bilo da su u pitanju javna ili privatna lica - koja, naručujući dela, dokazuju svoju posvećenost izgradnji evropske privrede i kulture.

U tu svrhu su Evropska komisija i Fondacija Mies van der Rohe, 1987. godine ustanovile nagradu Mies van der Rohe za evropsku arhitekturu koja se dodeljuje svake druge godine. Nagrada Evropske unije za savremenu arhitekturu – Nagrada Mies van der Rohe, predstavlja produžetak Nagrade Mies van der Rohe za evropsku arhitekturu.

Doprinos nagradi svojim učešćem daju nacionalna arhitektonska udruženja, kao i preporuka Savetodavnog odbora**, u čiji sastav ulaze neke od najeminentnijih evropskih kulturnih organizacija u oblasti arhitekture. U procesu dodele nagrade, Savetodavni odbor direktno saraduje sa Fondacijom Mies van der Rohe.

Nominacije radova koji će ući u izbor za nagradu vršiće nacionalna arhitektonska udruženja i određena grupa nezavisnih stručnjaka iz oblasti savremene arhitekture, kao i Savetodavni odbor.

Svake druge godine, žiri će odabrati jedan od nominovanih radova kojem će biti dodeljena Nagrada Evropske unije za savremenu arhitekturu – Nagrada Mies van der Rohe i jedan rad arhitekta u usponu ili tima arhitekata kome će biti dodeljena pobedniku u kategoriji arhitekta u usponu (Emerging Architect). Nagrađeni radovi će odražavati definicije i ciljeve

utvrđene u prethodnom tekstu i odlikovaće se kombinacijom kvaliteta poput izvrsnosti i autentičnosti projekta, originalnim i inovativnim karakterom i dobro izvedenom održivom izgradnjom visokog standarda.

Žiri će takođe odabrati istaknute radove koji će biti objavljeni i prikazani na putujućoj izložbi. Radovi predloženi za nagradu nisu ograničeni merilima ili programima i izbor žirija na svakoj dodeli predstavlja obiman pregled kvalitetnog evropskog arhitektonskog stvaralaštva, čiji je zajednički imenitelj upravo doprinos koji se pruža izgradnji evropskog grada.

1. Nagrade se dodeljuju evropskom autoru (autorima) arhitektonskih projekata izgrađenih u Evropi***.

2. Za nagradu mogu da konkurišu svi radovi realizovani u Evropi u toku dve godine pre održavanja svečanosti za dodelu nagrade.

3. Nagrade će na dve godine dodeljivati član Evropske komisije zadužen za obrazovanje i kulturu, na osnovu odluke žirija u čiji sastav ulaze priznati stručnjaci koji predstavljaju različite škole i trendove u oblasti arhitekture i kritike arhitekture.

Na osnovu preporuka dobijenih od Savetodavnog odbora, uz konsultacije sa Evropskom komisijom, Fondacija Mies van der Rohe će imenovati sedmočlani žiri. Žiri će održati dva sastanka, od kojih će se na drugom donositi odluke.

4. Direktor Fondacije Mies van der Rohe će vršiti funkciju sekretara žirija, bez prava glasa.

5. Izbor kandidata će se vršiti prema sledećoj proceduri:

5.1. Nacionalna arhitektonska udruženja biće pozvana da predlože projekte svojih članova izgrađene u sopstvenim zemljama, kao i radove naručene iz drugih zemalja, koji treba da ispune jedan od sledećih uslova:

5.1.1. Projekti evropskih autora iz drugih zemalja realizovani u matičnoj zemlji arhitektonskog udruženja.

5.1.2. Projekti članova udruženja izgrađeni u drugim evropskim zemljama.

Nacionalna arhitektonska udruženja mogu da dostave najviše pet (5) predloga, izuzev Francuske, Nemačke, Italije, Poljske, Španije, Velike Britanije i Ukrajine, koje mogu da dostave najviše sedam (7) predloga.

5.2. Fondacija Mies van der Rohe će uz konsultacije sa Savetodavnim odborom, obrazovati grupu nezavisnih eksperata sastavljenu od određenog broja uglednih evropskih stručnjaka, a svaki od njih će predložiti najviše pet (5) radova iz bilo koje zemlje kandidovane za nagradu.

5.3. Savetodavni odbor će kao grupa biti pozvan da predloži spisak od 20 (dvadeset) radova iz svih zemalja kandidovanih za nagradu. Odluka će biti doneta većinom glasova članova Savetodavnog odbora.

Arhitektonska udruženja, nezavisni stručnjaci i Savetodavni odbor će u svojim predlozima u obzir uzimati radove transnacionalnog karaktera, radove arhitekata u sponu i radove koji istražuju i primenjuju ideje koje doprinose razvoju održive arhitektonske prakse.

Predlagači ne mogu da predlažu sopstvene radove niti radove članova žirija.

Uz sve predloge treba priložiti i komentare o radovima i dokumentaciju, ukoliko je to moguće.

Konačni spisak kandidata koji se podnosi žiriju na razmatranje će se sastojati od kombinovanih predloga nacionalnih arhitektonskih udruženja, grupe nezavisnih stručnjaka i Savetodavnog odbora.

6. Od autora predloženih radova će se zahtevati da dostave kompletnu dokumentaciju koja sadrži:

6.1. Obrazac za prijavu i slike popunjeni direktno na online bazi podataka.

Obrazac za prijavu uključuje sledeće podatke: osnovne podatke i predmet rada, opis rada i biografije svih autora. Obrazac za prijavu se popunjava online, gde se dostavlja i šest (6) fotografija i šest (6) crteža niske rezolucije i bez naknade za autorska prava direktno na bazu podataka Fondacije Mies van der Rohe.

6.2. Obrazac za prijavu i dokumentacija dostavljena preporučenom poštom ili kurirskom službom.

Odštampan primerak obrasca za prijavu (prethodno popunjen online) mora da sadrži potpise svih autora rada i da se dostavi preporučenom poštom, kurirskom službom ili elektronskom poštom na adresu Fondacije Mies van der Rohe. Sledeća dokumentacija se obavezno dostavlja preporučenom poštom ili kurirskom službom:

6.2.1. Crteži: štampane slike kompletnog seta crteža iz projekta. Set crteža treba da sadrži: situacioni plan, osnovu prizemlja i sprata, preseke i detalje, kao i sve druge vrste crteža koje autor smatra neophodnim za objašnjenje projekta.

6.2.2. Fotografije: profesionalni crno beli ili kolor foto otisci završenog rada u formatu A4 ili 18x24cm. Navedeni set foto otisaka treba da sadrži prikaze enterijera, eksterijera i detaljni plan, kao i sve druge prikaze koje autori smatraju neophodnim za objašnjenje projekta. Ukupno se dostavlja najmanje 8 (osam), a najviše dvanaest (12) fotografija.

Gore navedeni set crteža i set fotografija se dostavljaju digitalnim putem na USB fleš memoriji.

Tačne specifikacije elektronskih slika treba detaljno navesti u "Smernicama za dostavljanje dokumentacije", koje će biti dostavljene svim autorima uz službeni dopis Fondacije Mies van der Rohe u kojima su obavешteni o prijavljivanju radova.

6.3. Opšti opis predloženog rada.

6.4. Analiza rada - u konceptualnom okviru i u okvirima izgradnje - u odnosu na održive arhitektonske prakse. To podrazumeva: sve projektantske odluke u pogledu koncepta; formalne aspekte projekta; sisteme izgradnje i materijale; pasivne i aktivne sisteme koji su korišćeni; kriterijume i rezultate ekonomskog i finansijskog upravljanja; uporednu analizu inovacija i tehnoloških dostignuća; i društveni uticaj.

6.5. Šest crteža niske rezolucije i bez naknade za autorska prava za potrebe baze podataka, publikacije i izložbe organizovane za popularizovanje nagrade.

6.6. Jedna slika u visokoj rezoluciji bez naknade za autorska prava za potrebe objavljivanja u štampi.

Svi navedeni dokumenti će preći u vlasništvo Fondacije Mies van der Rohe i postaće deo njene trajne arhive. Dokumentacija koja se odnosi na radove koji su osvojili nagradu EU Mies i nagradu EU Mies za arhitektu u usponu, kao i na radove koje je žiri odabrao kao istaknute, biće uvršćena u publikacije, izložbe i bazu podataka nagrade. Dokumenti koji se odnose na prijavljene radove biće uključeni u bazu podataka.

7. Na prvom sastanku, nakon izvršene odgovarajuće analize podataka dostavljenih za svaki od predloženih radova i diskusije, žiri će sastaviti listu od najviše pet (5) finalista, od kojih će jedan biti nagrađen. Žiri će takođe izabrati rad koji će dobiti Nagradu za arhitektu u usponu (the Emerging Architect Prize). Na drugom sastanku, žiri odlučuje i daje preporuke kojim radovima će biti dodeljena Nagrada EU Mies. Oba rada će biti izabrana apsolutnom većinom glasova članova žirija.

8. Nagrada ne može ostati nedodeljena. Dodeliće se po jedna nedeljiva nagrada u obe kategorije. Prihvatanje nagrada od strane autora podrazumeva prethodno prihvatanje Pravila nagrađivanja.

9. Podsticanje učešća građana vršiće se putem društvenih mreža i razgovora organizovanih u vezi sa ovom nagradom.

10. Uporedo sa dodelom nagrade EU Mies, razvijaće se i Nagrada za mlade talente u arhitekturi - YTAA, u skladu sa sopstvenim pravilima nagrađivanja (YTAA).

11. Nagradu EU Mies dodeljuje član Evropske komisije zadužen za obrazovanje i kulturu na dinamičnoj svečanosti dodele nagrada koja se održava u Paviljonu Mies van der Rohe u Barseloni.

Nagrada se sastoji od 60.000 evra i skulpture koja predstavlja Paviljon Mies van der Rohe. Pobjednik u klasi Arhitekta u usponu će dobiti (the Emerging Architect Prize) 20.000 evra i skulpturu.

Naručioci oba pobjednička projekta biće nagrađeni za podršku i ključnu ulogu u izgradnji projekta kao simbola određenog elementa. Na taj način će naručilac dobiti priznanje za svoja dostignuća u oblasti arhitekture i njenog promovisanja.

12. Od autora radova koji u su po odluci žirija ušli u uži izbor, biće traženo da pošalju maketu i originalni grafički prikaz svog rada. Tačne specifikacije elektronskih slika treba detaljno navesti u "Smernicama za dostavljanje dokumentacije", koje će biti dostavljene svim autorima uz službeni dopis Fondacije Mies van der Rohe u kojima su obavješteni o prijavljivanju radova.

13. Da bi se obezbedila usklađenost sa opštim ciljevima nagrade, žiri ima pravo da na osnovu konsultacija i dogovora sa odgovarajućim institucijama, izmeni ova Pravila ukoliko i kada to nalažu situacije koje nisu predviđene u prethodnim članovima.

* Nacionalna arhitektonska udruženja:

Shoqata e Arkitekteve të Shqipërisë,

Albanija

Bundeskommer der Architekten und Ingenieurkonsulenten, Austrija

Koninklijke Federatie van de Architectenverenigingen van België,

Belgija Conseil National de l'Ordre des Architectes, Belgija

Asocijacija Arhitekata u Bosni u Hercegovini, Bosna i Hercegovina

Съюз на архитектите в България, Bugarska Камарата

на архитектите в България, Bugarska, Udruženje

hrvatskih arhitekata, Hrvatska

Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου, Kipar

Česká komora Architektů, Češka

Akademisk Arkitektforening, Danska

Danske Arkitektvirksomheder, Danska

Eesti Arhitektide Liit, Estonija

Suomen Arkkitehtiliitto, Finska

Union Nationale des Syndicats Français d'Architectes,

France Syndicat de l'Architecture, Francuska

Conseil pour l'International des Architectes Français, Francuska

Асоцијација на архитекти на Македонија, Бивша Jugoslavenska Republika Makedonija (BJRM)

საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის საქართველოს, Gruzija

Vereinigung Freischaffender Architekten Deutschlands, Nemačka

Bund Deutscher Baumeister, Architekten und Ingenieure,

Nemačka Bund Deutscher Architekten, Nemačka

Bundesarchitektenkammer, Nemačka

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Grčka

Σύλλογος Αρχιτεκτονων Διπλωματουχων Ανωτατων Σχολων – Πανελληνια Ενωση Αρχιτεκτονων, Grčka Magyar

Építész Kamara, Mađarska

Arkitektafélag Íslands, Island

Royal Institute of Architects of Ireland, Irska

Consiglio Nazionale degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori,

Italija Latvijas arhitektu savienības, Letonija

Lietuvos architektų sąjunga, Litvanija

Ordre des Architectes et Ingénieurs-Conseils de Luxembourg,

Luksemburg Kamra tal-Periti, Malta

Uniunea Arhitecților din Republica Moldova,

Moldavija Savez arhitekata Crne Gore, Crna Gora

Arkitektbedriftene i Norge Norske arkitekters landsforbunds,

Norveška Norske Arkitekters Landforbund, Norveška

Stowarzyszenie Architektów Polskich,

Poljska Ordem dos Arquitectos, Portugalija

ordinul Arhitecților din Romania, Rumunija

Udruženje Arhitekata Srbije, Srbija

Slovenská komora architektov, Slovačka

Zbornica za arhitekturo en prostor Slovenije, Slovenija

Consejo Superior de los Colegios de Arquitectos de España,

Španija Sveriges Arkitekti, Švedska

Bond van Nederlandse Architecten Holandija

Bureau Architectenregister, Holandija TMMOB

Mimarlar Odası, Turska

Національна спілка архітекторів України, Ukrajina

Architects' Registration Board, Velika Britanija

Royal Institute of British Architects, Velika Britanija

** Članovi Savetodavnog

odbora: Architekturzentrum

Wien, Beč

CIVA - International Center for City, Architecture & Landscape, Brisel

Danish Arhitektura Centre, Kopenhagen

Dessa Gallery, Ljubljana

Deutsches Architekturmuseum,

Frankfurt Fundació Mies van der Rohe,

Barselona

Hungarian Contemporary Architecture Centre,

Budimpešta Institut français d'architecture, Pariz

Museum of Estonian Architecture, Talin

Museum of Finnish Architecture, Helsinki

Muzej za arhitekturo u oblikovanje,

Ljubljana

Nasjonal museet za kunst, arkitektur og design,

Oslo RIBA, London

The Berlage, Delft

The Museum of Architecture, Vroclav

Triennale di Milano, Milano

*** Zemlje članice Evropske unije: Austrija, Belgija, Bugarska, Hrvatska, Kipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Poljska, Portugalija, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Ujedinjeno Kraljevstvo;

kao i sledeće zemlje: Albanija, Jermenija, Bosna i Hercegovina, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija (BJRM), Gruzija, Island, Kosovo, Moldavija, Crna Gora, Norveška, Srbija, Tunis i Ukrajina.